

## MAA- JA METSÄTALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 8/2002 vp

### Hallituksen esitys laiksi puutavaranmittauslain muuttamisesta

#### JOHDANTO

##### *Vireilletulo*

Eduskunta on 21 päivänä toukokuuta 2002 lähettänyt maa- ja metsätalousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi puutavaranmittauslain muuttamisesta (HE 69/2002 vp).

##### *Asiantuntijat*

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- hallitussihteeri Vilppu Talvitie ja virallinen mittaaja Lauri Hjelm, maa- ja metsätalousministeriö
- laaturapäällikkö Hannu Tolonen, Metsähallitus

- professori Erkki Verkasalo, Metsäntutkimuslaitos METLA
- metsänhoitaja Risto Ranta, Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio
- johtaja Karen Wik-Portin, Rannikon metsäkeskus
- lakimies Tommi Siivonen, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto ry
- toimialapäällikkö Simo Jaakkola, Koneyrittäjien liitto
- osastopäällikkö Pertti Litmanen, Metsäteollisuus ry.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet  
— oikeusministeriö  
— Puu- ja erityisalojen liitto.

#### HALLITUKSEN ESITYS

Puutavaranmittauslakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että lain toimeenpanoon liittyvät operatiiviset tehtävät siirretään maa- ja metsätalousministeriöltä Metsäntutkimuslaitokselle. Esitys merkitsisi maa- ja metsätalousministeriön virallisten mittaajien kolmen viran ja näihin virkoihin nimitettyjen henkilöiden siirtymistä lain tullessa voimaan Metsäntutkimuslaitoksen viroiksi ja virkamiehiksi.

Metsäntutkimuslaitos vastaisi puutavaran tehdasmittauksen valvonnasta sekä virallisten mit-

taajien ja mittauslautakuntien toiminnan käytännön järjestelystä. Maa- ja metsätalousministeriön tehtäväksi jäisi edelleen puutavaranmittauslain täytäntöönpanon ylin johto ja valvonta, puutavaran mittauksessa käytettävien mittausmenetelmien ja niitä koskevien ohjeiden vahvistaminen sekä puutavaran mittauksen neuvottelukunnan ja mittauslautakuntien asettaminen.

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

## VALIOKUNNAN KANNANOTOT

### *Yleisperustelut*

Puutavaranmittauslaissa (364/1991) säädetään puutavaran ja 20 irtokuutiometriä suuremman hake- tai sahanpuruerän mittauksesta. Laissa säädetään myös puutavaranmittauksen organisaatioista, virallisesta mittauksesta ja valvontamittauksesta. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että soveltamisalallaan lain säännökset ovat ensisijaisia ja velvoittavia eli lainvastainen sopimusehto on mitätön. Virallista mittausta ja valvontamittausta varten on olemassa virallisia mittaajia ja mittauslautakunta. Maa- ja metsätalousministeriö määrää virallisten mittaajien toimintapiirit ja jokaista piiriä varten sen metsäkeskuksen, josta käsin virallinen mittaaja toimii. Ministeriö asettaa myös mittauslautakunnan tai -lautakuntia. Säännösten keskeisenä tarkoituksena on turvata puutavaran mittauksen heikomman osapuolen asema.

Esityksen tavoitteena on sen perustelujen mukaan meneillään olevan keskushallintouudistuksen periaatteiden mukaisesti kehittää tarkoituksenmukaisella tavalla maa- ja metsätalousministeriön ja sen alaisten organisaatioiden työnjakoa. Keskushallintouudistuksen eräänä tehtävänä on karsia ministeriöistä operatiivisia tehtäviä niin, että ne voivat entistä paremmin toimia hallituksen strategisina esikuntina. Metsäntutkimuslaitoksen tehtävänä olisi ohjata virallisten mittaajien ja mittauslautakunnan toiminnan käytännön järjestelyjä. Esityksessä on katsottu, että tehtävien siirto vahvistaisi myös puutavaranmittauslain toimeenpanon ja alaa koskevan tutkimus- ja kehittämistoiminnan vuorovaikutusta. Valiokunta pitää tärkeänä, että Metsäntutkimuslaitokselle osoitetaan riittävät voimavarat uusien tehtävien hoitamiseen.

Esityksen mukaan puutavaranmittauslain täytäntöönpanon ylin johto ja valvonta kuuluisi edelleen maa- ja metsätalousministeriölle. Ministeriön tehtäväksi jäisi edelleen myös puutavaran mittaukseen liittyvä alemmanasteinen norminanto sekä puutavaran mittauksen neuvottelukunnan ja mittauslautakuntien asettaminen.

Valiokunnalle toimitetusta selvityksestä on käynyt ilmi, että maa- ja metsätalousministeriön ja Metsätalouden kehittämiskeskus Tapion välisen tulossopimuksen puitteissa ministeriö on määritellyt ja antanut vuonna 2002 kehittämiskeskukseen tehtäväksi rahoituslain mukaisten sellaisten tarkastusten maastomittaukset, jotka puutavaran viralliset mittajat aiemmin suorittivat. Valiokunta kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että metsäkeskuksista ja metsätalouden kehittämiskeskuksesta annetun lain (1474/1995) 1 §:n 2 momentin mukaan viranomaistehtävät eivät kuulu kehittämiskeskukseen tehtävään alueeseen. Asian käsittelyn yhteydessä on toisaalta tuotu esiin, että kehittämiskeskuksen toiminta tällaisten tarkastusten osalta vastaa sitä menettelyä, jota on noudatettu kehittämiskeskukseen jo aiemmin suorittamien maastotöiden osalta ja että ministeriön määräyksen perusteella kehittämiskeskukseen suorittamat tarkastukset voidaan katsoa tekniseksi tiedonkeruuksi eikä niitä voi pitää viranomaistehtävinä. Valiokunta pitää kuitenkin tärkeänä, että selvitetään, onko tehtävien siirto ristiriidassa metsäkeskuksista ja metsätalouden kehittämiskeskuksesta annetun lain 1 §:n säännösten kanssa.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä edellä esitetyin huomautuksin ja jäljempänä esitettävien muutosehdotuksin.

### *Yksityiskohtaiset perustelut*

37 g §. Asiantuntijalausunnossa on kiinnitetty huomiota ehdotettuun 37 g §:ään ja sen suhteeseen puutavaranmittausasetuksen 10 §:ään. Uuteen perustuslakiin viitaten on katsottu, että ehdotettua lain 37 g §:n valtuutussäännöstä tulisi täsmentää, jos säännöksen nojalla on tarkoitus antaa yleisesti velvoittavia normeja. Voimassa olevan lain 37 g §:n ja asetuksen 10 §:n nojalla on annettu säädöskokoelmassa julkaistu maa- ja

metsätalousministeriön päätös virallisen mittajaan laatimien tehdasmittausta koskevien asiakirjojen sisällöstä (537/1997). Lisäksi lain 37 g §:n nojalla on annettu maa- ja metsätalousministeriön yleisohje tehdasmittauksesta. Mainittu ministeriön päätös sisältää teknisiä säännöksiä siitä, mitä tehdasmittausta koskevan virallisen mittauksen ja valvontamittauksen pöytäkirjassa sekä tehdasmittausta koskevassa virallisessa mittauksessa tehdyssä päätöksessä ja pöytäkirjassa on laissa säädetyn lisäksi mainittava. Ministeriön päätöksen nojalla virallisen mittajaan laatimille asiakirjoille on asetettu korkeammat laadulliset vaatimukset, jotta mittausosapuoli

voisi paremmin arvioida sitä, onko hänellä tarvetta hakea päätökseen muutosta. Saamansa selvityksen perusteella valiokunta ehdottaa, että esitettyä 37 g §:n 1 momenttia täsmennetään siten, että annettavat määräykset olisivat vain teknisiä.

#### ***Päätösehdotus***

Edellä esitetyn perusteella maa- ja metsätalousvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

*että lakiehdotus hyväksytään muutettuna (Valiokunnan muutosehdotus).*

#### ***Valiokunnan muutosehdotus***

## **Laki**

### **puutavaranmittauslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* 22 päivänä helmikuuta 1991 annetun puutavaranmittauslain (364/1991) 3 §:n 1 momentin 9 kohta, 5 ja 24 §, 32 §:n 1 momentti, 37 e §:n 1 momentti, 37 f §, 37 g §:n 1 momentti sekä 41, 43, 44 ja 47 §,

sellaisina kuin ne ovat 3 §:n 1 momentin 9 kohta, 5 ja 24 §, 32 §:n 1 momentti, 37 e §:n 1 momentti, 37 f §, 37 g §:n 1 momentti sekä 43, 44 ja 47 § laissa 159/1997 ja 41 § osaksi mainitussa laissa, seuraavasti:

3, 5, 24, 32, 37 e ja 37 f §  
 (Kuten HE)

37 g §

Maa- ja metsätalousministeriö voi puutavaranmittauksen neuvottelukuntaa kuultuaan an-

taa tarkempia ohjeita ja *teknisiä* määräyksiä valvontamittauksen toimittamisesta.

41, 43, 44 ja 47 §  
 (Kuten HE)

Voimaantulosäännös  
 (Kuten HE)

**MmVM 8/2002 vp — HE 69/2002 vp**

Helsingissä 10 päivänä kesäkuuta 2002

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Timo Kalli /kesk	Lauri Kähkönen /sd
jäs.	Hannu Aho /kesk	Esa Lahtela /sd
	Nils-Anders Granvik /r	Eero Lämsä /kesk
	Pertti Hemmilä /kok	Pertti Mäki-Hakola /kok
	Matti Kangas /vas	Olli Nepponen /kok
	Tapio Karjalainen /sd	Erkki Pulliainen /vihr
	Marja-Leena Kemppainen /kd	Unto Valpas /vas.
	Katri Komi /kesk	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Carl Selenius.